
[2025-58-RE](#)

Causa 2025-58-RE

(Gesta, SL c/ Fercas, SL)

Número de registre 364-2025. Recurs d'empara

Aute del 9 de setembre del 2025

BOPA núm. 105, del 17 de setembre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de juliol del 2025, per la representació processal de la societat Gesta, SL, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència de l'11 de juny del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i contra la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa TSJC-0000282/2023, per una presumpta vulneració del dret a un tribunal predeterminat per la llei, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que declari la nul·litat de la resolució impugnada, així com la de la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa de referència, que es reconegui el dret de la societat recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que es retrotregui el procediment al moment en què es va produir la vulneració al·legada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 30 d'agost del 2023, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar una sentència que estimava substancialment la demandada presentada per la societat Grup Fernández Castro, SL (Fercas, SL) contra la societat Gesta, SL i condemnava aquesta darrera al pagament de 380.628,08 € en concepte d'indemnització per danys i perjudicis, quantitat que havia de ser majorada dels interessos legals corresponents a comptar de la data de la contesta a la demanda; i, condemnava la societat Gesta, SL al pagament de les costes processals ocasionades a la societat Grup Fernández Castro, SL vinculades amb la tramitació de la seva demanda.

No obstant això, desestimava la demanda formulada per la Sra. Concepció Fernández Castro contra la societat Gesta, SL, condemnant a la demandant al pagament de les costes processals ocasionades a la societat Gesta, SL, inclosos els honoraris d'advocat, de procurador i eventualment de perit, a acreditar en període d'execució de sentència, a excepció de les costes vinculades amb la tramitació de l'incident dilatori formulat per la societat Gesta, SL en la causa acumulada i resolta de forma desestimatòria per l'aute de l'11 de juliol del 2019, les quals hauran de ser assumides per la part defenent, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador de la Sra. Concepció Fernández Castro.

1.2. La representació processal de la societat Gesta, SL va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió.

1.3. Mitjançant providència del 16 de febrer del 2024, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va acordar designar la composició següent per resoldre el recurs esmentat: Sr.

1.4. El 23 de febrer del 2024, la societat Gesta, SL va presentar una petició de recusació de tots els membres designats per configurar la Sala que havia de resoldre el seu recurs d'apel·lació.

1.5. El 17 d'abril del 2024, els magistrats recusats van emetre el seu informe rebutjant les causes de recusació invocades.

1.6. El 6 de maig del 2024, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual acordava desestimar la recusació formulada per la representació processal de la societat Gesta, SL contra els magistrats Srs. Vincent Anière, Carles Cruz Moratones i Jaume Tor Porta.

1.7. La representació processal de la societat Gesta, SL va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta darrera decisió, i, el 24 de setembre del 2024, la presidenta de Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, Sra. Anna Estragués Armengol, va dictar un aute que inadmetia a tràmit aquest recurs per tal com l'apel·lant havia deixat exhaurir el termini concedit per l'acord del 31 de juliol del 2024 sense presentar el pertinent justificant del pagament de la taxa judicial.

1.8. La representació processal de la societat Gesta, SL va formular un recurs de reposició contra aquesta resolució, però, el 18 de desembre del 2024, la presidenta de Sala Civil va dictar un aute que desestimava aquest recurs.

1.9. L'11 de juny del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en el marc de l'apel·lació de la sentència dictada en primera instància, el 30 d'agost del 2023, sobre la causa seguida per la societat Grup Fernández Castro, SL en què acordava desestimar aquest recurs i confirmar íntegrament la decisió de la Batllia.

1.10. L'1 de juliol del 2025, la representació processal de la societat Gesta, SL va interposar un recurs d'empara contra la sentència de l'11 de juny del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i contra la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa TSJC-0000282/2023, per una presumpta vulneració del dret a un tribunal predeterminat per la llei, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la societat recurrent

- La societat recurrent en empara considera que s'ha vulnerat el dret fonamental a un tribunal imparcial predeterminat per la llei -article 10 de la Constitució, així com els articles 4.1, 4.2 i 4.3 del Protocol addicional 7 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals i els articles 6 i 17 del mateix Conveni.

- Sustenta que va demanar la recusació de tres magistrats de la Sala Civil per incórrer en els supòsits d'abstenció dels articles 73 e), f) i h) de la disposició final tercera de la modificació de la Llei qualificada de la Justícia: tenir processos pendents amb qualsevol de les parts, els seus advocats o procuradors per haver estat denunciat, acusat o demandat, tenir interès directe o indirecte en el procés i tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb qualsevol de les parts o els seus advocats.

- L'aute del 6 de maig del 2024, dictat pel president del Tribunal Superior de Justícia, va desestimar la recusació. Assenyala que no es va tractar d'una recusació genèrica, sinó precisa, ja que el ponent coneixia els processos en la jurisdicció civil i en la constitucional que es trobaven pendents contra els referits magistrats.

Aquest aute va refusar el motiu de l'article 73 f) de Llei qualificada de la Justícia, perquè cap demanda o denúncia havia estat admesa a tràmit, però això es deu al fet que, segons el parer de la societat recurrent, les inadmissions havien estat acordades en contravenció de la llei i, concretament, de l'article 131.3 del Codi de procediment civil.

Respecte del motiu de recusació, contingut a l'article 73 h) -amistat íntima o enemistat manifesta-, l'aute exigia que l'enemistat s'exterioritzés, sense que fos suficient amb la mera invocació. La societat recurrent entén que l'enemistat s'ha exterioritzat de forma intensa, atès que, fins i tot, els mitjans de comunicació internacionals s'havien fet ressò d'aquesta enemistat.

Finalment, en relació al supòsit previst a l'article 73 g) -interès directe o indirecte en el procés-, l'aute incorre en incongruència omissiva. Considera que com que se sol·licitava la responsabilitat civil dels

magistrats i d'una batlle en un procés civil l'interès directe era indiscutible.

- Exposa que els tres magistrats recusats van dictar la sentència impugnada que desestima el recurs d'apel·lació amb arguments que no s'ajusten a les proves i en contra del sentit comú més elemental, és a dir, atribuint tasques d'auditoria comptable a una petita gestoria, sense tenir en compte que el Grup Fernández Castro, SL va ser condemnat per defraudació fiscal i que de fet el recurs d'apel·lació es va desestimar sobre la base d'un testimoni, sense tenir en compte que aquest havia treballat primer per a la societat recurrent i va ser acomiadat per haver comés errors, que van comportar la seva condemna, i després va ser contractat precisament per la societat adversa, i sobre la base del testimoni de la comptable del Grup Fernández Castro, SL, la qual havia estat al cas de la defraudació fiscal.

- Entén que els magistrats no ofereixen garanties d'imparcialitat subjectiva, ja que la seva convicció personal estava totalment, absolutament i irremeiablement condicionada pels fets que es relaten en la petició de recusació i en el posterior recurs. I, des d'una perspectiva objectiva, no han ofert garanties suficients per excloure qualsevol dubte raonable sobre les seves decisions. Així, moguts per prejudicis personals han dictat la sentència avui recorreguda i sempre restarà el dubte de si la sentència dictada va ser condicionada per les demandes civils interposades en contra seva.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que declari la nul·litat de la resolució impugnada, així com la de la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa de referència, que es reconegui el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que es retrotregui el procediment al moment en què es va produir la vulneració al·legada.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La sentència de la Sala Civil de l'11 de juny del 2025 analitza el recurs d'apel·lació contra la sentència condemnatòria de la societat Gesta, SL i el desestima sobre la base dels arguments següents.

- En primer terme, entén que el contracte de serveis assumit per la recurrent no es limitava a una tasca administrativa de suport, sinó que abastava funcions pròpies de la comptabilitat empresarial del Grup Fernández Castro, SL (Fercas, SL). Així, portava a terme una gestió comptable integral.

- Assenyala que de les actuacions no es desprèn que els responsables interns de Fercas, SL haguessin provocat els desequilibris comptables. Exposa que la *lex artis ad hoc* exigeix que, en matèria comptable, es verifiquin els assentaments i les anotacions i que aquests s'ajusten a la veracitat de la realitat econòmica de l'empresa, sense que es pugui suplir per una revisió superficial o formal. Aleshores, la conducta de la societat recurrent d'introduir dades i de no contrastar exhaustivament el contingut material comporta un incompliment de la diligència deguda, la qual es vincula directament al dany produït.

- També indica que els administradors van actuar dins de les seves funcions quan van efectuar un encàrrec a una societat especialitzada en comptabilitat, sense que s'hagi provat l'existència d'instruccions directes per alterar la comptabilitat o consentir irregularitats en l'elaboració d'aquesta.

- En segon terme, argumenta que la responsabilitat de la societat Gesta, SL es recolza en l'incompliment concret de les obligacions professionals que li eren exigibles. I del conjunt probatori s'extreu que disposava de la informació comptable completa i el dany es podia haver evitat si hagués estat diligent. Respecte de l'al·legació de la societat recurrent sobre el fet que no va prestar mai un assessorament fiscal, la Sala Civil declara que la seva responsabilitat es deriva d'una prestació defectuosa dels serveis comptables i de les declaracions tributàries.

- En tercer terme, considera que no es pot defensar, ja que no hi ha als autes cap acte d'interpel·lació que Fercas, SL retardés el lliurament de la documental requerida. Si s'assumia una tasca integral de comptabilitat, l'estructura o la dimensió de l'empresa no permeten moderar la responsabilitat. A més, la Sala Civil indica que l'ànim defraudatori que s'imputa als representants de la demandant no es troba acreditat.

- En quart terme, el principi de compensació integral del dany justifica també que s'hagi de retornar el cost abonat per Fercas, SL a una altra empresa per tal de regularitzar la situació creada. I recorda que, encara que la informació comptable hagués estat facilitada per la societat clienta, les obligacions de la societat recurrent eren verificar, requerir i revisar aquelles dades.

- Per aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació i confirma íntegrament la sentència de la primera instància.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància, ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. L'admissió d'un recurs d'empara exigeix complir amb uns pressupòsits d'acreditació de la legitimació (articles 36 i 87 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional), amb uns pressupòsits formals (articles 36 i 88 de la mateixa Llei) i amb uns altres pressupòsits objectius, alhora que el recurs ha d'estar dotat del necessari contingut constitucional.

3.3. Un dels pressupòsits necessaris i fonamentals per poder interposar el recurs d'empara és l'exhauriment de la jurisdicció ordinària; és a dir, el recurrent ha d'haver esgotat tots els mitjans d'impugnació processals ordinaris per poder formalitzar el recurs d'empara.

En aquest cas, el recurs d'empara es fonamenta en la vulneració del dret a un tribunal imparcial, contingut en l'article 10 de la Constitució. I la impugnació de la sentència dictada per la Sala Civil es justifica i fonamenta en l'incident de recusació que la societat recurrent va promoure contra els magistrats que formen la Sala decisòria. De fet, tot el recurs d'empara porta causa de la recusació i de la crítica al refús de les causes al·legades per després concloure que la sentència dictada és contrària al sentit comú i a la valoració de la prova i que els magistrats no oferien garanties de la seva imparcialitat objectiva i subjectiva.

A les actuacions consta que, el 6 de maig del 2024, el president del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava l'incident de recusació formulat per l'avui societat recurrent en empara.

Aquest aute va ser recorregut en apel·lació per la societat recurrent, però la secretària de la Sala Civil va concedir un termini de 10 dies a aquesta societat per tal que esmenés el defecte apreciat, de no haver-se liquidat la taxa judicial. Atès que aquesta taxa no es va abonar, el recurs d'apel·lació es va inadmetre a tràmit, així com posteriorment, es va desestimar el recurs de reposició interposat; per tant, l'aute del 6 de maig del 2025, que desestimava la recusació, va esdevenir ferm.

Consegüentment, si la pretensió de recusació en què es basa el recurs d'empara va esdevenir ferma, perquè l'avui societat recurrent no va satisfer les taxes judicials oportunes, segons el criteri de la jurisdicció ordinària, s'ha de concloure que el recurs d'empara no compleix amb l'exigència formal de l'esgotament de la via ordinària i, per tant, ha de ser inadmès a tràmit.

3.4. No obstant les consideracions anteriors que ja justificarien la inadmissió a tràmit del recurs d'empara, aquest es fonamenta en dues qüestions: la primera, aquella que impugna la desestimació de la recusació formulada contra els magistrats de la Sala Civil. Aquest primer motiu no pot ser analitzat, perquè com ja hem sostingut la desestimació de la recusació va esdevenir ferma, perquè la societat recurrent no va satisfer dins de termini les taxes judicials.

I, la segona, aquella que manifesta que la sentència dictada s'ha d'anul·lar, perquè els magistrats no garanteixen la seva imparcialitat objectiva, ni subjectiva. Aquest primer aspecte s'ha de refusar, atès que ja hem indicat que la desestimació de la recusació no va ser apel·lada per una causa imputable a la societat recurrent mateixa. I, el segon aspecte, consistent en què la societat recurrent exposa que els arguments de la sentència no s'ajustaven a les proves i s'enfrontaven al sentit comú més elemental. La societat recurrent addueix que se li van atribuir tasques d'auditoria comptable a una petita gestoria, sense tenir en compte que Fercas, SL va ser condemnat per defraudació fiscal i que de fet el recurs d'apel·lació es va desestimar sobre la base d'un testimoni, sense tenir en compte que aquest havia treballat primer per la societat recurrent i va ser acomiadat per haver comés errors, que van comportar la seva condemna, i després va ser contractat precisament per la societat demandant, i sobre la base del testimoni de la comptable de Fercas, SL, la qual havia estat al cas de la defraudació fiscal.

Tampoc des d'aquesta òptica el recurs pot ser admès. Aquest Tribunal ha reiterat, en moltes ocasions, el cànon de constitucionalitat segons el qual la interpretació i l'aplicació del dret, així com la valoració de la prova, corresponen a la jurisdicció ordinària i, solament, quan la interpretació, l'aplicació o la valoració esdevenen il·lògiques, no raonables, absurdes o inversemblants, aquestes poden ser objecte del recurs d'empara.

En aquest cas, la societat recurrent qüestiona la valoració de la prova realitzada per la Sala Civil, coincident amb la valoració de la primera instància, i, en concret la testifical. Però, de la lectura dels fonaments jurídics de la sentència impugnada s'extreu que la Sala Civil va analitzar amb detall i profusament la prova practicada per concloure de la testifical i de la documental que les tasques que corresponien realment realitzar eren les d'una comptabilitat integral i el fet de no desenvolupar-les de conformitat amb la diligència deguda significava haver d'indemnitzar la part demandant dels danys i dels perjudicis soferts per incompliment.

En definitiva, la valoració de la prova efectuada per la Sala Civil -com ja hem dit valoració extensa i detallada- resulta conforme a la raó i a la lògica, de manera que aquest motiu del recurs manca manifestament de contingut constitucional -article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional- i, per tant, ha de ser inadmès, i amb ell, el recurs d'empara.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2025-58-RE interposat per la representació processal de la societat Gesta, SL contra la sentència de l'11 de juny del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i contra la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa TSJC-0000282/2023.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, a la Secció Civil 6 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de setembre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat

Jean-Yves Caullet

Magistrat
